

Θέματα Εφαρμοσμένης Πολιτικής Ανάλυσης

Ενότητα 2 : Κόμματα, Πρόσωπα, Θέματα.

Θεόδωρος Χατζηπαντελής
Τμήμα Πολιτικών Επιστημών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Κόμματα, Πρόσωπα, Θέματα

Η ανάλυση του εκλογικού ανταγωνισμού.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Τα τρία κεντρικά κριτήρια 1

- Κόμματα, Πρόσωπα, Θέματα.

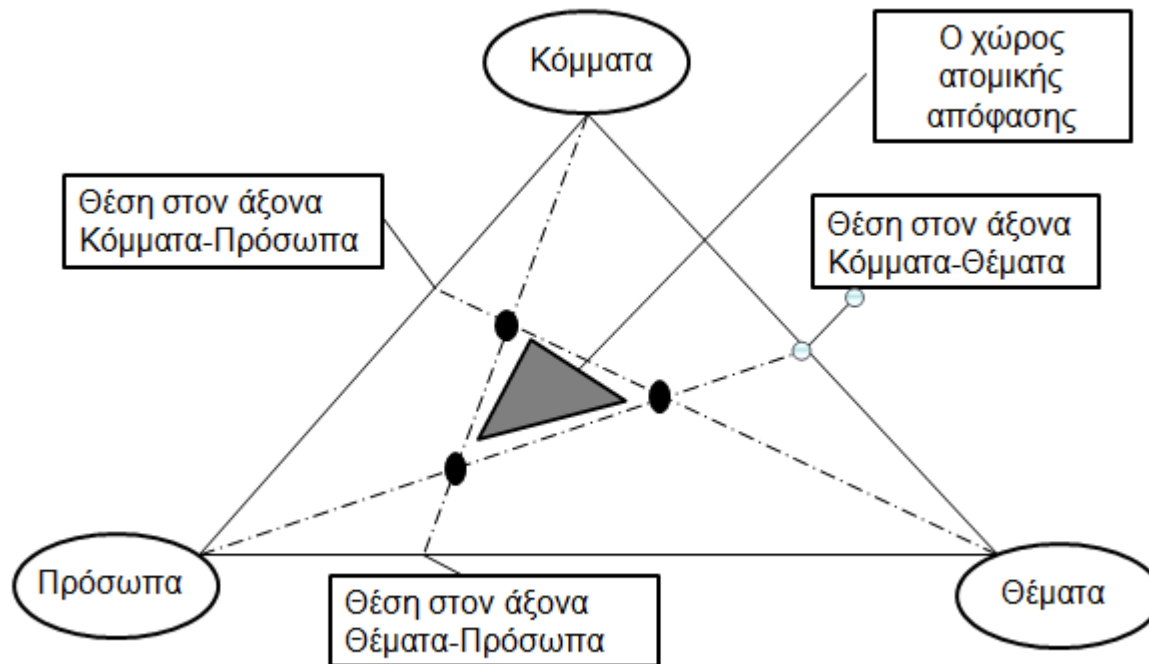
Συνδέονται μεταξύ τους. Ανά δύο ορίζουν ένα άξονα αντιπαράθεσης, και το τρίτο προβάλλεται πάνω στον άξονα αυτό.

Η θέση του πολίτη στον άξονα αυτό ορίζει πόσο «κοντά» βρίσκεται σε κάθε μία από τις κορυφές. Η θέση του σε σχέση με το σύνολο ορίζεται από τον κοινό τόπο των τριών.

Η τριγωνική σχέση

Σχεδιάγραμμα 1

Τα τρία κεντρικά κριτήρια 2

- Κόμματα, Πρόσωπα, Θέματα.

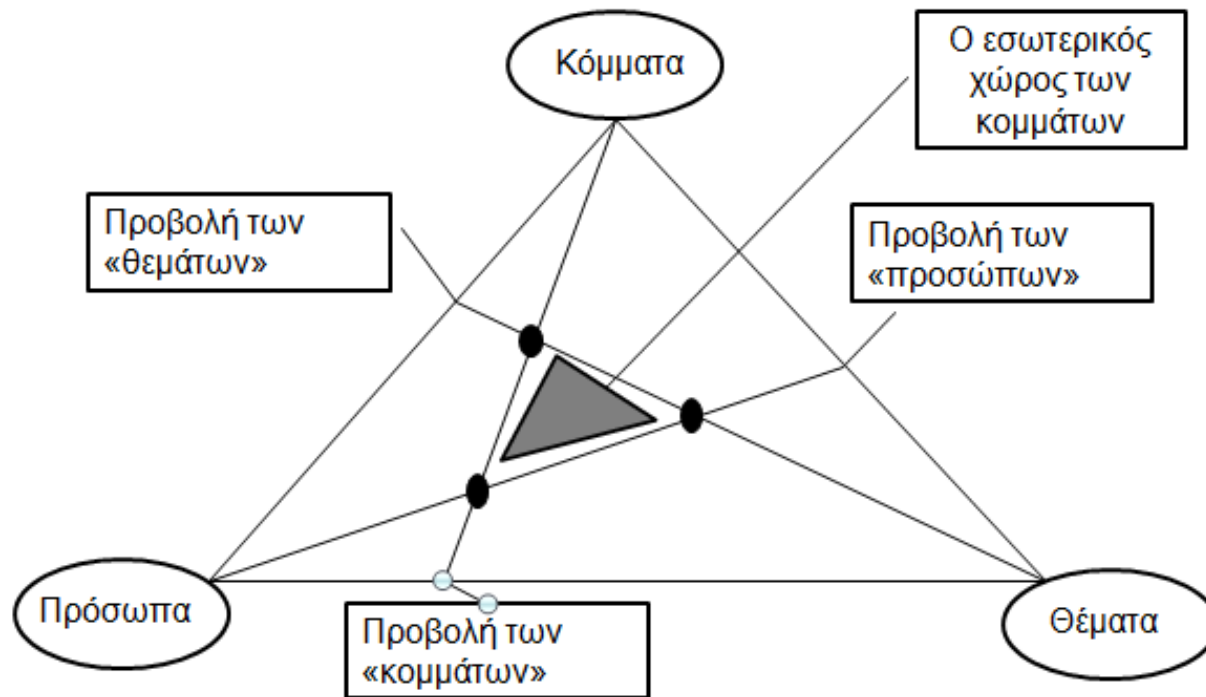
Συνδέονται μεταξύ τους. Ανά δύο ορίζουν ένα άξονα αντιπαράθεσης, και το τρίτο προβάλλεται πάνω στον άξονα αυτό.

Η διαμόρφωση του κομματικού συστήματος καθορίζεται από την τοποθέτηση των κομμάτων στο σχετικό διάγραμμα.

Η τριγωνική σχέση

Σχεδιάγραμμα 2

Κόμματα

- Κόμματα & Πρόσωπα.

Από τα πρόσωπα στα κόμματα [επιλέγω κόμμα λόγω των προσώπων: προτάσσω το κριτήριο των προσώπων σε σχέση με το κριτήριο των κομμάτων].

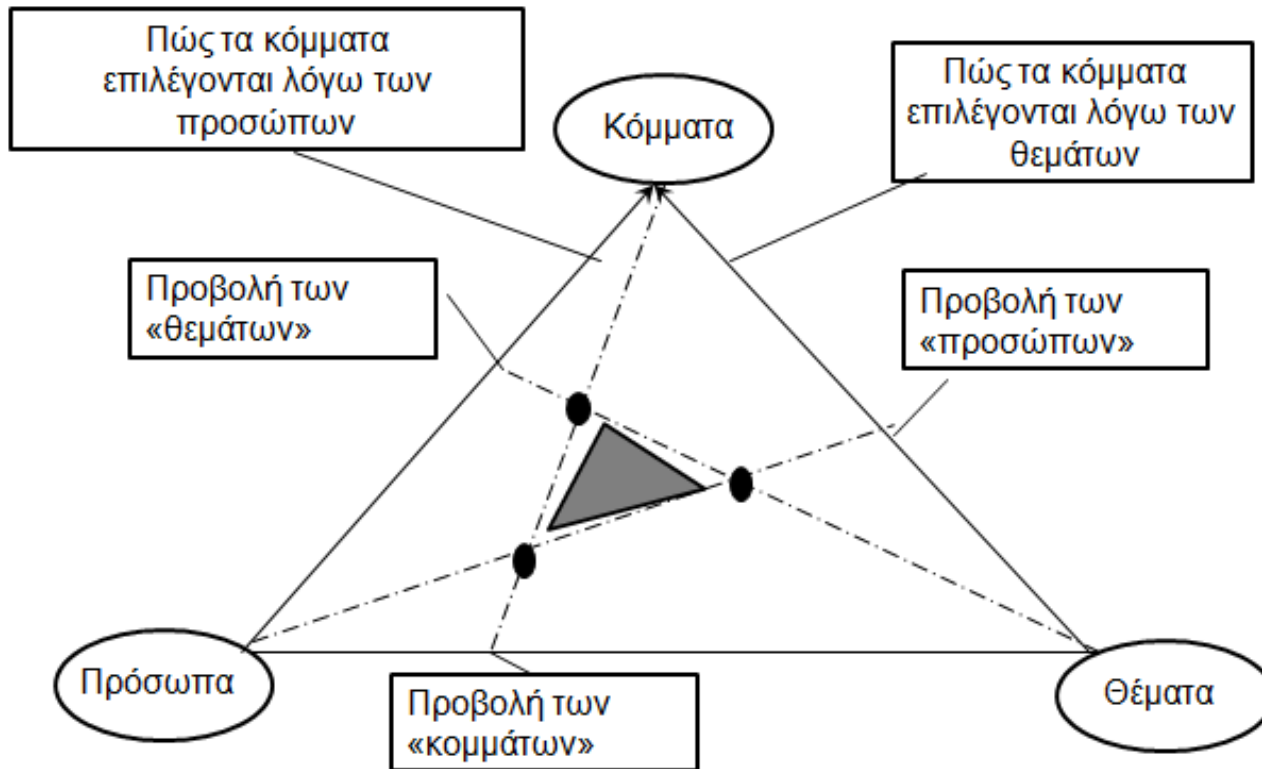
- Κόμματα & Θέματα.

Από τα θέματα στα κόμματα [επιλέγω κόμμα λόγω των θεμάτων (της αντζέντας, του προγραμματικού λόγου): προτάσσω το κριτήριο των θεμάτων σε σχέση με το κριτήριο των κομμάτων].

Κόμματα

Σχεδιάγραμμα 3

Ένα παράδειγμα ερώτησης κριτηρίων σε εκλογικές έρευνες.

Πίνακας 1: Παράδειγμα

E9 Πόσο βαρύνει στην επιλογή των προσώπων που θα ψηφίσετε για Βουλευτές κάθε ένας από τους παρακάτω λόγους;

	Καθόλου	Λίγο	Πολύ	Απόλυτα	ΔΞ/ ΔΑ
Η κομματική στήριξη	1	2	3	4	9
Η στάση του απέναντι στην κυβέρνηση	1	2	3	4	9
Το παρουσιαστικό του	1	2	3	4	9
Η γνώση των προβλημάτων της πόλης	1	2	3	4	9
Η συνέπεια στους λόγους και στα έργα	1	2	3	4	9
Η επαγγελματική του καταξίωση	1	2	3	4	9
Η κοινωνική του καταξίωση	1	2	3	4	9
Το πρόγραμμα του κόμματος	1	2	3	4	9
Η προσωπικότητα του	1	2	3	4	9

Ένα παράδειγμα θεματικών κριτηρίων σε εκλογικές έρευνες

Πίνακας 2: Παράδειγμα

E11 Πόσο σημαντικό είναι για σας κάθε ένα από τα παρακάτω θέματα;

	Πάρα Πολύ	Πολύ	Σχετικά	Λίγο	Καθόλου	Δεν Ξέρω
Μόλυνση περιβάλλοντος	1	2	3	4	5	9
Οικονομική κατάσταση	1	2	3	4	5	9
Παιδεία, Πολιτισμός	1	2	3	4	5	9
Διαφθορά	1	2	3	4	5	9
Ανθρώπινες Σχέσεις	1	2	3	4	5	9
Εγκληματικότητα	1	2	3	4	5	9
Κυκλοφοριακό	1	2	3	4	5	9
Μη κρατικά πανεπιστήμια	1	2	3	4	5	9
Δείκτης Χρηματιστηρίου	1	2	3	4	5	9
Ολυμπιάδα 2004	1	2	3	4	5	9

Πρόσωπα 1

- Πρόσωπα & Κόμματα.

Από τα κόμματα στα πρόσωπα [επιλέγω πρόσωπα λόγω των κομμάτων: προτάσσω το κριτήριο των κομμάτων σε σχέση με το κριτήριο των προσώπων: συνδέεται με την επιλογή των προσώπων από τα κόμματα].

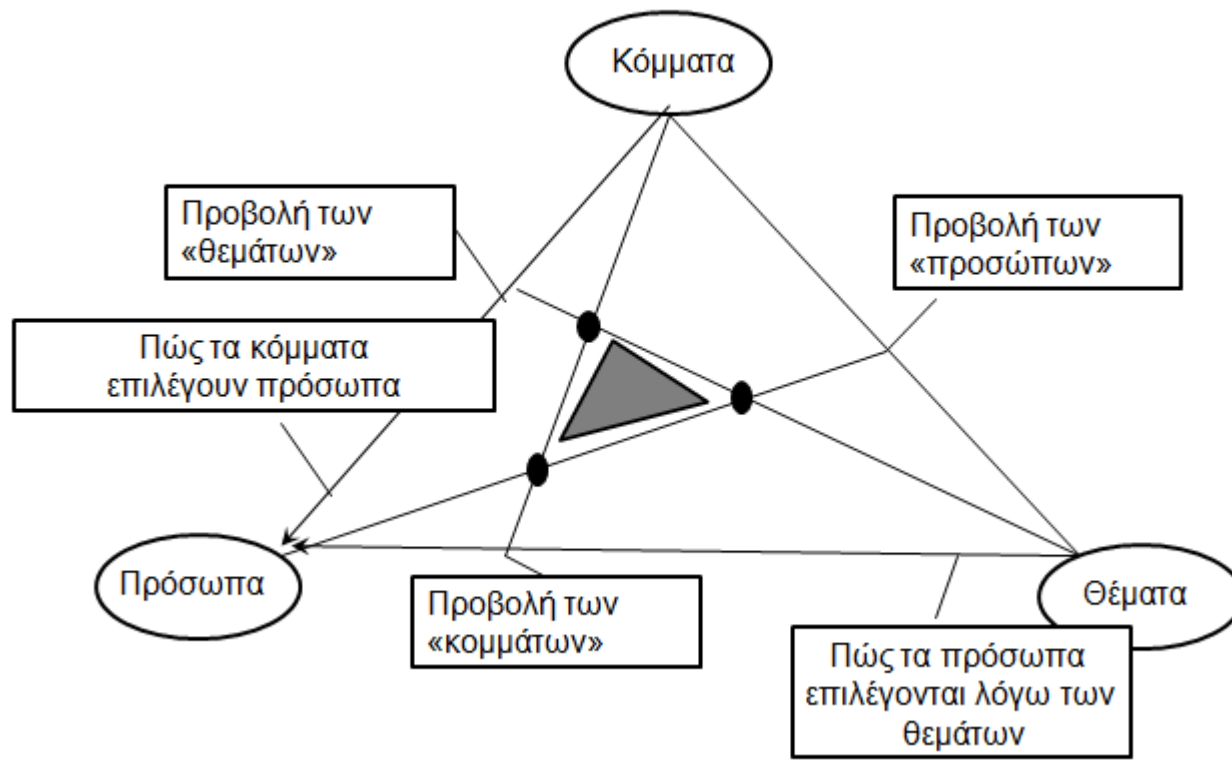
- Πρόσωπα & Θέματα.

Από τα θέματα στα πρόσωπα [επιλέγω πρόσωπα λόγω των θεμάτων (της αντζέντας, του προγραμματικού λόγου): προτάσσω το κριτήριο των θεμάτων σε σχέση με το κριτήριο των προσώπων].

Πρόσωπα 2

Σχεδιάγραμμα 4

Επιλογή από τα κόμματα

- Τυπικές και άτυπες διαδικασίες
- Ερώτημα:
- Η λίστα των υποψηφίων είναι αντιπροσωπευτική της κοινωνίας (του εκλογικού σώματος);
- Η λίστα των υποψηφίων αντανακλά την προσπάθεια του κόμματος να ορίσει αυτούς που μεγιστοποιούν τις επιλογές (δηλαδή είναι συμβατή με τα κριτήρια του εκλογικού σώματος);
- Αποτελεί προϊόν εσωκομματικών ισορροπιών και δεσμεύσεων;

Τα πρόσωπα επιλέγονται

Πίνακας 3: Παράδειγμα

Μέσω της μεθόδου της παραγοντικής ανάλυσης, από το σύνολο των δεδομένων προέκυψαν τρεις *παραγοντικοί άξονες* (παράγοντες) ασυσχέτιστοι μεταξύ τους οι οποίοι ομαδοποιούν τα κριτήρια επιλογής ως εξής:

ΠΑΡΑΓΟΝΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ
F1	Κριτήρια <i>ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ και ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ</i>	24%
F2	Κριτήρια <i>ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ και ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ</i>	18%
F3	Κριτήρια <i>ΚΟΜΜΑΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ</i>	15%

Πρόσωπα και εκλογικές έρευνες

- Μερικά παραδείγματα:
  1. CCS.
  2. Μια τυπολογία περιγραφής των χαρακτηριστικών των υποψηφίων.

Comparative Candidate Survey

- The CCS is a cross-national comparative survey study among party elites – more in particular: candidates standing for office in national legislative elections. It is focusing on the political carriers of respondents as well as their style of campaigning, issue orientations and evaluations of the quality of democracy. The aim is to get the survey done in some 30 democratic countries in Europe, America, Asia and the Pacific, put the data together, and analyze them and publish a major comparative volume on the basis of it in addition to the numerous journal articles that will no doubt come out of it.

International Conference on Political Marketing 2005 Kastoria, Greece

---

- **The study of political competition, the case of candidates.** Theodore Chadjipadelis,
Department of Political Sciences, A.U.TH.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

15 μεταβλητές-δείκτες σε πέντε ενότητες.

Δεδομένα για υποψήφιους.

Κομματική ταυτότητα

1. Κομματική πίστη.
2. Συμμετοχή στις διαδικασίες.
3. Εσωτερικοί κομματικοί ανταγωνισμοί.

Κομματική πίστη 1.1.

- Μετράμε πόσο «ταυτίζεται» το πρόσωπο με το κόμμα.
- Σε κλίμακα 1-4
  - 1 (Πάρα πολύ).
  - 2 (Αρκετά).
  - 3 (Σχετικά) .
  - 4 (Λίγο - Καθόλου) .

Κομματική πίστη 1.2.

- Πηγές: Θέσεις υποψηφίου (και κόμματος) σε βασικά ζητήματα.
- Περίοδος αναζήτησης: Δύο με τρεις μήνες πριν από τις βουλευτικές εκλογές.

Συμμετοχή στις διαδικασίες

- Μετράμε πόσο συμμετέχει. Σε κλίμακα 1-4.
- Πηγές: Κομματικές ανοιχτές και κλειστές εκδηλώσεις, ενδεχόμενες κομματικές θέσεις.

Εσωκομματικοί ανταγωνισμοί

- Καταγράφουμε σε ποια εσωκομματική ομάδα ανήκει. Αναφερόμαστε σε διαιρέσεις της περιόδου πριν από τις εκλογές. Είναι πιθανό, να μην ανήκει σε καμία ομάδα. Διασταυρώνουμε τις πηγές.

Θέματα

---

4. Οικονομικά.
5. Εποικοδόμημα.
6. Επικαιρότητα.

Για κάθε κατηγορία

- Μετράμε πόσο ασχολήθηκε με κάθε κατηγορία θεμάτων. Σε κλίμακα 1-4.
- Πηγή: δηλώσεις, ομιλίες, ενδεχόμενα φυλλάδια.

Συμμετοχή

---

7. Βουλή.
8. Τοπική πολιτική.
9. ΜΜΕ.

Βουλή

- Σε κλίμακα 1-4. Κάποιος που δεν ήταν βουλευτής βαθμολογείτε με 4.
- Πηγή: Πρακτικά Βουλής. Επερωτήσεις, συμμετοχή ως εισηγητής, κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος.

Τοπική πολιτική

- Μετράμε **πόσο** συμμετείχε στην τοπική πολιτική δραστηριότητα. Σε κλίμακα 1-4.
- Πηγή: τοπικός τύπος.

ΜΜΕ

- Μετράμε πόσο εμφανίζεται στα τοπικά μέσα.
Σε κλίμακα 1-4.
- Πηγή: τοπικά μέσα έντυπα και ηλεκτρονικά.

Κοινωνία

10. ΜΚΟ, ομάδες πίεσης, ομάδες συμφερόντων, ενώσεις πολιτών.
11. Συνδικάτα, τυπικές ενώσεις εργαζομένων.
12. Πολίτες.

Για κάθε κατηγορία 1

- Μετράμε πόσο σχέση έχει σε κλίμακα 1-4.
- Πηγή: τοπική πολιτική.

Θεσμοί

13. Οικονομικοί (δηλαδή επιχειρήσεις, επιμελητήρια –οργανώσεις εργοδοτών).
14. Οικουμενικοί (δηλαδή εκκλησία, πανεπιστήμιο, στρατός, αστυνομία).
15. Πολιτικοί (δηλαδή Ο.Τ.Α., κόμματα, οργανώσεις νεολαίας, δευτεροβάθμιες ενώσεις εργαζομένων).

Για κάθε κατηγορία 2

- Μετράμε σε κλίμακα 1-4 πόσο σχέση έχει.
- Πηγή: τοπική πολιτική.

Τελική μορφή δεδομένων

- Ένας πίνακας με 15 γραμμές (όσες και οι μεταβλητές) και στήλες όσοι οι υποψήφιοι του κόμματος στην εκλογική περιφέρεια. (Αν ασχολούμαστε με δύο κόμματα θα προκύψουν δύο διαφορετικοί πίνακες, ένας για τη ΝΔ και ένας για το ΠΑΣΟΚ).

Στοιχεία στον πίνακα

Οι τιμές των μεταβλητών. Οι μεταβλητές είναι μεταβλητές διάταξης εκτός από τη μεταβλητή «εσωκομματικοί ανταγωνισμοί» που είναι μεταβλητή κατηγορίας.

Συντελεστές ομοιότητας

14 μεταβλητές σε κλίμακα 1- 4. Έχουμε τον πίνακα:

Πίνακας 4: Συντελεστές Ομοιότητας

	1	2	3	4
1	α	β	γ	δ
2	ε	ζ	η	θ
3	ι	κ	λ	μ
4	ν	ξ	ο	π

Συντελεστές για cluster

- Συντελεστής Α: **Ομοιότητα**
 $[(\alpha+\zeta+\lambda+\pi)+1^*]/(14+1)$.
- * Προσθέτουμε μια μονάδα αν ανήκουν στην ίδια ομάδα εσωκομματικά, αλλιώς δεν προσθέτουμε τίποτα.
- Συντελεστής Β: **Ανομοιότητα**
 $[(\gamma+\delta+\theta+\iota+\nu+\xi)+1^*]/(14+1)$.
- * Προσθέτουμε μια μονάδα αν ανήκουν σε διαφορετική ομάδα εσωκομματικά, αλλιώς δεν προσθέτουμε τίποτα.

Cluster

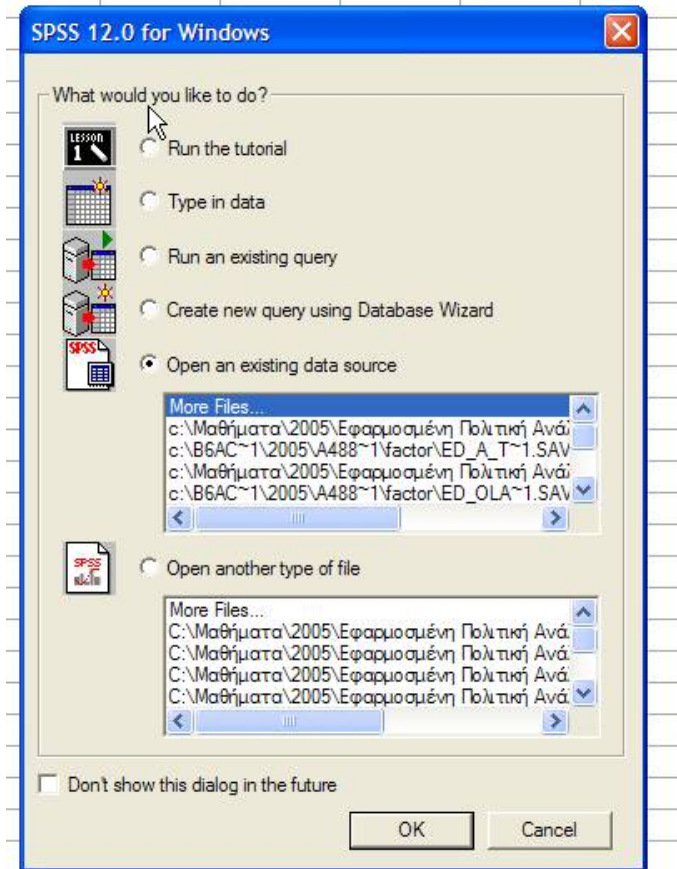
- Προκύπτει ένας πίνακας $k \times k$ όπου k ο αριθμός βουλευτών του ίδιου κόμματος. Αν ασχολούμαστε με δύο κόμματα προκύπτει ένας πίνακας για κάθε κόμμα.
- Στη συνέχεια προχωράμε στην cluster analysis με το SPSS. Πρέπει να γράψουμε (αφού ενεργοποιήσουμε το SPSS) ένα πρόγραμμα εντολών (αρχείο syntax).

Αρχείο syntax

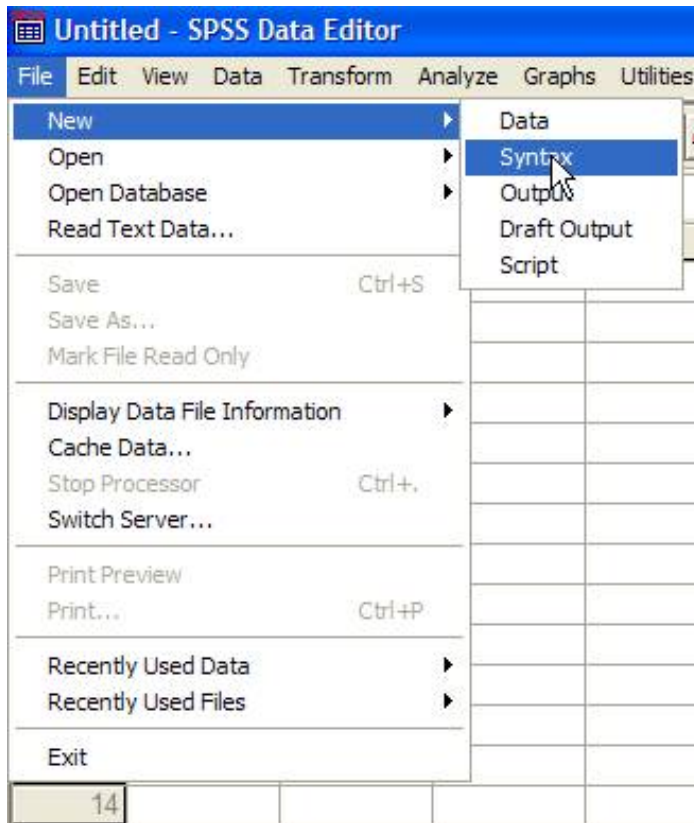
Εικόνα 1: Αρχείο Syntax.

- Στο διπλανό παράθυρο επιλέγουμε το κουμπί cancel.

Δημιουργία αρχείου syntax

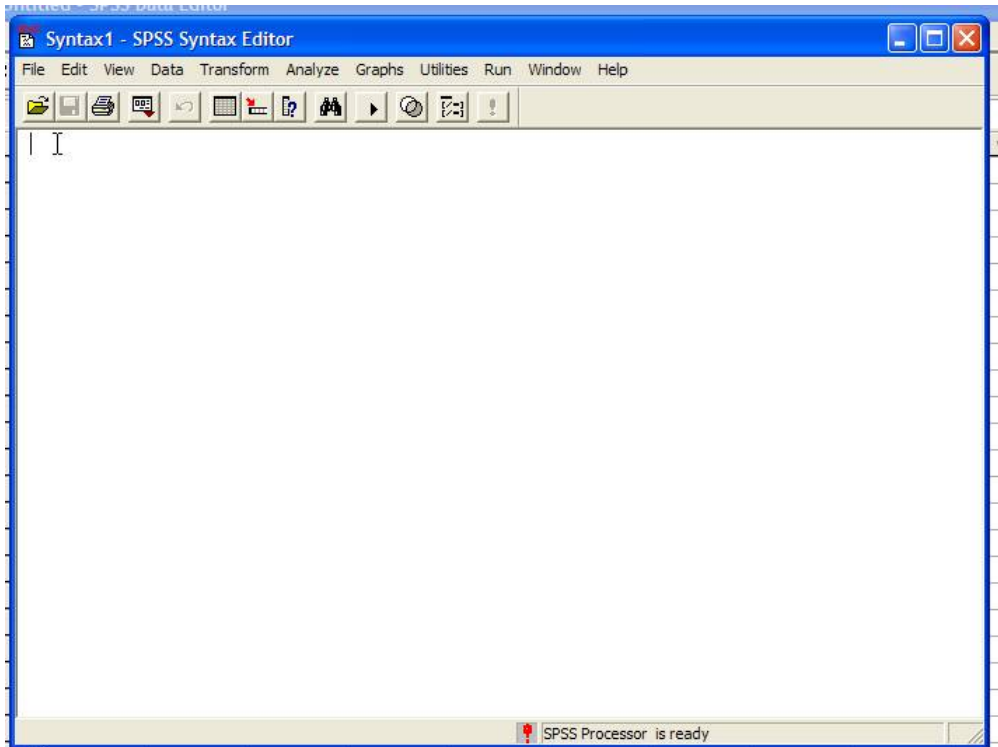
Εικόνα 2: File, New Syntax.

- Επιλέγουμε διαδοχικά File-New-Syntax.

Syntax Editor

Εικόνα 3: Syntax Editor.

- Προκύπτει ένα παράθυρο σαν το διπλανό στο οποίο γράφουμε (editing) εντολές του SPSS.

Begin Data-End Data

Γράφουμε κατά σειρά: MATRIX DATA
VARIABLES=VAR01 TO VAR0A
/FORMAT=FULL/CONTENTS=PROX.

Εικόνα 4: Data.

όπου A είναι ο αριθμός των βουλευτών που έχουμε (αν π.χ. έχουμε 7 γράφουμε VAR07)

CONTENTS=PROX αν έχουμε συντελεστές ανομοιότητας (απόσταση).

```
MATRIX DATA VARIABLES=var00001 to var00018  
/FORMAT=FULL  
/CONTENTS=PROX
```

```
.begin data  
0,000 0,774 0,718 0,950 0,964 0,891 0,957 0,971 0,929 0,938 0,803 0,960 0,800 0,938 1,000 0,977 0,945 0,808  
0,774 0,000 0,672 0,963 0,987 0,927 0,904 1,000 0,893 0,967 0,803 0,934 0,975 0,926 0,923 0,974 0,985 0,905  
0,718 0,672 0,000 1,000 0,905 0,890 0,935 1,000 0,952 0,953 0,914 0,900 0,910 1,000 0,967 0,953 0,917 0,861  
0,950 0,963 1,000 0,000 0,722 0,827 0,814 0,694 0,924 0,876 0,966 0,851 0,854 0,964 0,982 0,836 0,824 0,917  
0,964 0,987 0,905 0,722 0,000 0,841 0,895 0,648 0,923 0,674 0,976 0,808 0,840 0,975 0,987 0,848 0,556 0,976  
0,891 0,927 0,890 0,827 0,841 0,000 0,858 0,833 0,886 0,840 0,912 0,884 0,945 1,000 0,951 0,944 0,916 0,914  
0,957 0,904 0,935 0,814 0,895 0,858 0,000 0,885 0,925 0,815 0,826 0,902 0,856 0,953 0,976 0,870 0,916 0,979  
0,971 1,000 1,000 0,694 0,648 0,833 0,885 0,000 0,893 0,660 0,941 0,891 0,896 0,969 0,968 0,868 0,819 0,985  
0,929 0,893 0,952 0,924 0,923 0,886 0,925 0,893 0,000 0,846 0,905 0,807 0,961 0,896 1,000 0,920 0,849 0,930  
0,938 0,967 0,953 0,876 0,674 0,840 0,815 0,660 0,846 0,000 0,907 0,811 0,946 0,934 0,983 0,945 0,755 1,000  
0,803 0,803 0,914 0,966 0,976 0,912 0,826 0,941 0,905 0,907 0,000 0,880 0,933 0,841 0,934 0,930 0,986 0,917  
0,960 0,934 0,900 0,851 0,808 0,884 0,902 0,891 0,807 0,811 0,880 0,000 0,916 0,914 0,956 0,931 0,794 0,980  
0,800 0,975 0,910 0,854 0,840 0,945 0,856 0,896 0,961 0,946 0,933 0,916 0,000 0,927 0,825 0,886 0,878 0,846  
0,938 0,926 1,000 0,964 0,975 1,000 0,953 0,969 0,896 0,934 0,841 0,914 0,927 0,000 0,556 0,873 0,986 0,815  
1,000 0,923 0,967 0,982 0,987 0,951 0,976 0,968 1,000 0,983 0,934 0,956 0,825 0,556 0,000 0,870 0,956 0,714  
0,977 0,974 0,953 0,836 0,848 0,944 0,870 0,868 0,920 0,945 0,930 0,931 0,886 0,873 0,870 0,000 0,863 0,956  
0,945 0,985 0,917 0,824 0,556 0,916 0,916 0,819 0,849 0,755 0,986 0,794 0,878 0,986 0,956 0,863 0,000 0,891  
0,808 0,905 0,861 0,917 0,976 0,914 0,979 0,985 0,930 1,000 0,917 0,980 0,846 0,815 0,714 0,956 0,891 0,000  
end data.
```


ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

- Δηλαδή πρέπει σαν συντελεστές να εισάγουμε τους συντελεστές B που έχουμε ορίσει παραπάνω.

Begin Data-End Data (συνέχεια)

- Στη συνέχεια γράφουμε
Begin Data.

Ακολουθούν τα δεδομένα:
γράφουμε τόσες γραμμές όσοι οι υποψήφιοι
βουλευτές
Κάθε γραμμή περιέχει τόσα στοιχεία όσοι και οι
υποψήφιοι βουλευτές.

Προσέξτε το παράδειγμα! Τα διαγώνια στοιχεία είναι 0 και
υπάρχει κενό διάστημα μεταξύ διαδοχικών συντελεστών

End Data.

CLUSTER- Εντολές

- Κατά σειρά γράφουμε τις εντολές:

Cluster var01 to var0A

Προσέξτε τον ορισμό των μεταβλητών πρέπει να είναι όπως τις ορίσαμε παραπάνω

/METHOD=BAVERAGE

Προσέξτε ότι στη θέση του BAVERAGE μπορεί να μπει κάποια άλλη μέθοδος (από τις διαθέσιμες της cluster)

**/PRINT SCHEDULE/PLOT=DENDROGRAM
/MATRIX=IN(*)**

Επιλογή από τα θέματα (από τα θέματα στα πρόσωπα)

- Ιδιαίτερη διακριτή ατζέντα των προσώπων (όπως και παραπάνω).
- Ιδιαιτερότητα των προσώπων (τα χαρακτηριστικά τους).

Θέματα-Παράδειγμα

- 2 παραδείγματα ανάλυσης:
Στο πρώτο διακρίνονται άξονες.
Στο δεύτερο ομαδοποιούνται θέματα.

Τα θέματα επιλέγουν 1

Πίνακας 5: Θέματα Επιλογής.

Μέσω της μεθόδου της παραγοντικής ανάλυσης, από το σύνολο των δεδομένων προέκυψαν τρεις *παραγοντικοί άξονες* (παράγοντες) ασυσχέτιστοι μεταξύ τους οι οποίοι ομαδοποιούν τα θέματα ως εξής:

<i>ΠΑΡΑΓΟΝΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ</i>	<i>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ</i>	<i>ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ</i>
<i>F1</i>	<i>Το αίτημα της ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ</i>	<i>27,5%</i>
<i>F2</i>	<i>Η αίσθηση της ΙΔΙΟΤΕΛΕΙΑΣ</i>	<i>25,5%</i>
<i>F3</i>	<i>Τα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΘΕΜΑΤΑ</i>	<i>15,5%</i>

Τα θέματα επιλέγουν 2

Πίνακας 6: Θέματα Επιλογής.

Μέσω της μεθόδου της παραγοντικής ανάλυσης, από το σύνολο των δεδομένων προέκυψαν τέσσερις *παραγοντικοί άξονες* (παράγοντες) ασυσχέτιστοι μεταξύ τους οι οποίοι ομαδοποιούν τα θέματα ως εξής:

ΠΑΡΑΓΟΝΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ
F1	<i>ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ</i>	23%
F2	<i>ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ, ΥΠΟΔΟΜΕΣ</i>	17%
F3	<i>ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ</i>	16,5%
F4	<i>ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ</i>	10,5%

Θέματα, κόμματα, πρόσωπα.

- Θέματα & Κόμματα

Από τα κόμματα στα θέματα [επιλέγω θέματα λόγω των κομμάτων: προτάσσω το κριτήριο των κομμάτων σε σχέση με το κριτήριο των θεμάτων: συνδέεται με την επιλογή των θεμάτων από τα κόμματα: δηλαδή αποδέχομαι σαν δική μου την ατζέντα των κομμάτων].

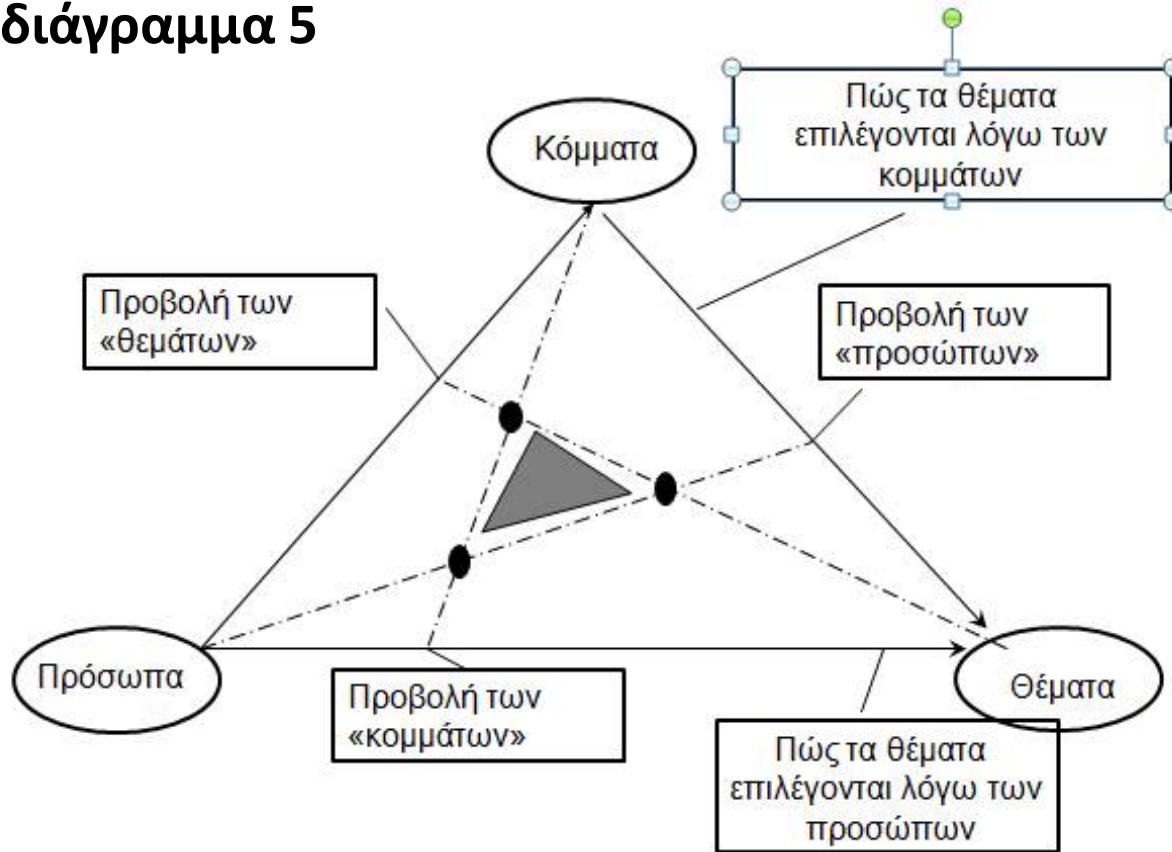
- Θέματα & πρόσωπα

Από τα πρόσωπα στα θέματα [επιλέγω θέματα λόγω των προσώπων (της ατζέντας, του προγραμματικού λόγου): προτάσσω το κριτήριο των προσώπων σε σχέση με το κριτήριο των θεμάτων].

Θέματα

Σχεδιάγραμμα 5

Τα κόμματα επιλέγουν θέματα

- Πρόγραμμα και δεσμεύσεις.
- Ιδιαίτερη θεματική απασχόληση (οικονομία, εποικοδόμημα, τρέχουσα επικαιρότητα).
- Άξονες προτεραιότητας των κομμάτων.

Είναι συμβατά τα παραπάνω με τις επιλογές του εκλογικού σώματος; (όπως καταγράφονται σε έρευνες γνώμης και στις εκλογές: ανάλυση του αποτελέσματος).

Τα πρόσωπα επιλέγουν θέματα

- Πρόγραμμα και δεσμεύσεις.
- Ιδιαίτερη θεματική απασχόληση (οικονομία, εποικοδόμημα, τρέχουσα επικαιρότητα).
- Άξονες προτεραιότητας των προσώπων.

Είναι συμβατά τα παραπάνω με τις επιλογές του εκλογικού σώματος; (όπως καταγράφονται σε έρευνες γνώμης και στις εκλογές: ανάλυση του αποτελέσματος).

Candidates: The opinion of citizens

- The citizens were asked to act for the candidates of ND and PASOK simulating the electoral process. They were asked to place up to three "+" and negatively marking up to three "-". Symbol "+" it corresponds in those that they intend to vote (it is likely to be selected) and the symbol "-" in those that do not intend to vote (it is likely not to be selected). Those who were not selected it is considered that they correspond in "neutral" position. For each two candidates a distance measure from the contingency table that concerns the candidates is computed.

Με βάση μια έρευνα

- Ανάλυση της πρόθεσης. Αντικείμενο είναι η ομαδοποίηση των υποψηφίων σε clusters με βάση την προτίμηση των εκλογέων. Στη συνέχεια εξετάζεται η συμβατότητα με τα εκτιμώμενα χαρακτηριστικά των υποψηφίων.

Table 5: Contingency table for two candidates.

Πίνακας 7: Contingency table.

		Candidate A		
		«+»	«0»	«-»
Candidate B	«+»	N_{++}	N_{+0}	N_{+-}
	«0»	N_{0+}	N_{00}	N_{0-}
	«-»	N_{-+}	N_{-0}	N_{--}

Similarity

- In the table the number in cells correspond to the number of citizens that selects simultaneously candidate A and candidate B.
- N_{++} is the number of citizens that selects simultaneously "+" for candidate A and candidate B.
- A measure of "agreement of" candidates A and B is computed by the following formula:
- **Similarity coefficient**
- $$= (N_{++} + N_{--}) / (N_{++} + N_{--} + N_{+-} + N_{-+} + 1/2(N_{+0} + N_{0+} + N_{-0} + N_{0-}))$$

Dissimilarity

- Respectively a dissimilarity coefficient by the following formula is computed:
- **Dissimilarity coefficient**
- $$= (N_{+-} + N_{-+}) / (N_{++} + N_{--} + N_{+-} + N_{-+} + 1/2(N_{+0} + N_{0+} + N_{-0} + N_{0-}))$$

Cluster Analysis

- For the analysis the answers of "voters PASOK" were used for PASOK candidates and the answers of "voters ND" for ND candidates . With the technique of cluster analysis the table of similarity coefficient were analyzed and five clusters for the PASOK formed.

PASOK

- **Group A:** Benizelos, Kastanidis, Magkriotis, Tsoxatzopoulos.
- **Group B:** Konstantinidis, Papadopoulos.
- **Group C:** Arapogloy, Gkesoulis, Kaili, Rompopoulos, Toparlaki.
- **Group D:** Sampanis, Skarafigkas, Halvatzis.
- **Group E:** Abramidis, Argyriou, Akritidis, Milopoulos.

ND

- **Group A:** Gioulekas, Ioannidis, Orphanos.
- **Group B:** Kalafatis, Kouvelas, Gyftopoulos.
- **Group C:** Stamatis, Toysiakis, Spiliopoulos.
- **Group D:** Petsos, Papathemelis, Akritidis.
- **Group E:** Kolovou, Rapti, Karakonstantinoglou, Theotokatos, Kokkoris.

“Electibility”

- It is pointed out that these groups correspond in the intention of attitude of citizens to candidates before the elections. **The grouping corresponds to the opinion of citizens concerning political identity and electibility.**

Με βάση τις εκλογές

- Ανάλυση των σταυρών ώστε να εξεταστεί αν το αποτέλεσμα είναι συμβατό με την άποψη των πολιτών.

Επεξεργασία Σταυρών

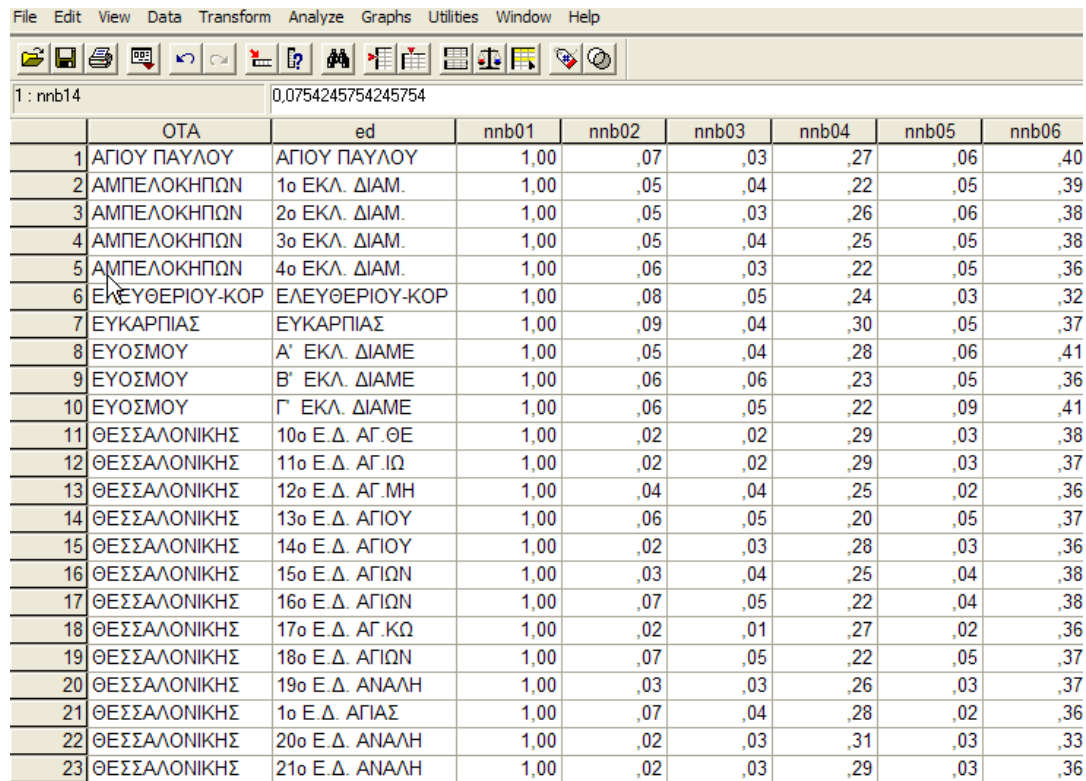
- Από το αρχικό αρχείο με τα αναλυτικά αποτελέσματα πρέπει να προκύψει ένα αρχείο **κατά εκλογικά διαμερίσματα**
- Το αρχείο αυτό εισάγουμε στο SPSS για να το επεξεργαστούμε. Πρώτα μετατρέπουμε τον αριθμό ψήφων **σε αριθμούς στο διάστημα $[0,1]$** για κάθε υποψήφιο βουλευτή.

Βήμα 1 Cluster κατά γραμμές

Πίνακας 8: Cluster κατά γραμμές.

Πρέπει το αρχείο που προκύπτει να μοιάζει με το παρακάτω. Στο παράδειγμα έχουμε τους 19 υποψηφίους του ΠΑΣΟΚ στην Α΄ Θεσσαλονίκης.

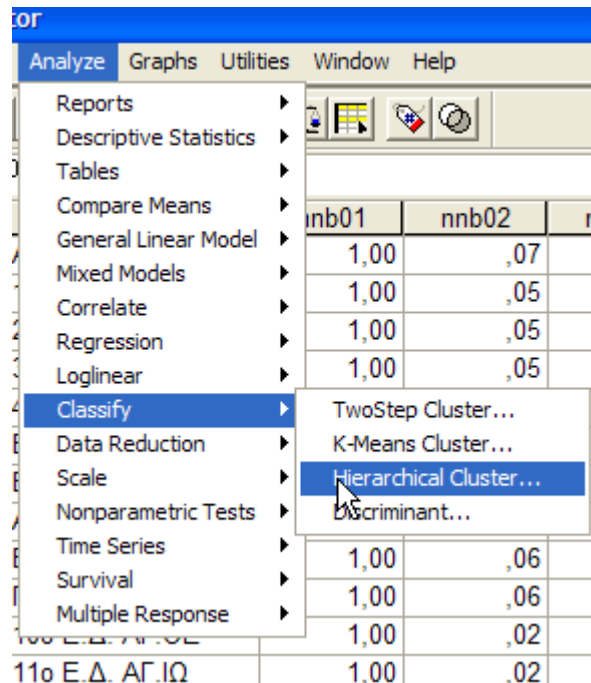

	ΟΤΑ	ed	nnb01	nnb02	nnb03	nnb04	nnb05	nnb06
1	ΑΓΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	ΑΓΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	1,00	,07	,03	,27	,06	,40
2	ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ	1ο ΕΚΛ. ΔΙΑΜ.	1,00	,05	,04	,22	,05	,39
3	ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ	2ο ΕΚΛ. ΔΙΑΜ.	1,00	,05	,03	,26	,06	,38
4	ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ	3ο ΕΚΛ. ΔΙΑΜ.	1,00	,05	,04	,25	,05	,38
5	ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ	4ο ΕΚΛ. ΔΙΑΜ.	1,00	,06	,03	,22	,05	,36
6	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ-ΚΟΡ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ-ΚΟΡ	1,00	,08	,05	,24	,03	,32
7	ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ	ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ	1,00	,09	,04	,30	,05	,37
8	ΕΥΟΣΜΟΥ	Α' ΕΚΛ. ΔΙΑΜΕ	1,00	,05	,04	,28	,06	,41
9	ΕΥΟΣΜΟΥ	Β' ΕΚΛ. ΔΙΑΜΕ	1,00	,06	,06	,23	,05	,36
10	ΕΥΟΣΜΟΥ	Γ' ΕΚΛ. ΔΙΑΜΕ	1,00	,06	,05	,22	,09	,41
11	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	10ο Ε.Δ. ΑΓ.ΘΕ	1,00	,02	,02	,29	,03	,38
12	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	11ο Ε.Δ. ΑΓ.ΙΩ	1,00	,02	,02	,29	,03	,37
13	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	12ο Ε.Δ. ΑΓ.ΜΗ	1,00	,04	,04	,25	,02	,36
14	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	13ο Ε.Δ. ΑΓΙΟΥ	1,00	,06	,05	,20	,05	,37
15	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	14ο Ε.Δ. ΑΓΙΟΥ	1,00	,02	,03	,28	,03	,36
16	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	15ο Ε.Δ. ΑΓΙΩΝ	1,00	,03	,04	,25	,04	,38
17	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	16ο Ε.Δ. ΑΓΙΩΝ	1,00	,07	,05	,22	,04	,38
18	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	17ο Ε.Δ. ΑΓ.ΚΩ	1,00	,02	,01	,27	,02	,36
19	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	18ο Ε.Δ. ΑΓΙΩΝ	1,00	,07	,05	,22	,05	,37
20	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	19ο Ε.Δ. ΑΝΑΛΗ	1,00	,03	,03	,26	,03	,37
21	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1ο Ε.Δ. ΑΓΙΑΣ	1,00	,07	,04	,28	,02	,36
22	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	20ο Ε.Δ. ΑΝΑΛΗ	1,00	,02	,03	,31	,03	,33
23	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	21ο Ε.Δ. ΑΝΑΛΗ	1,00	,02	,03	,29	,03	,36

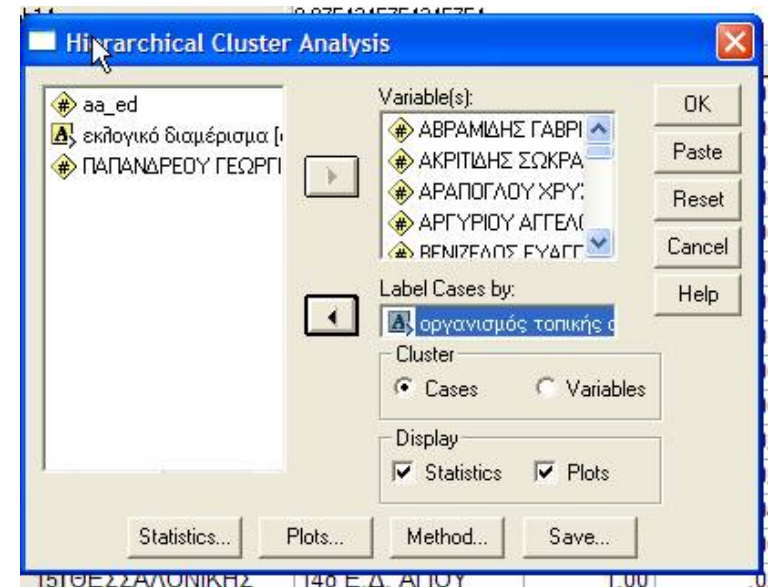

Κατά σειρά επιλέγουμε

Εικόνα 5: Analyze, Classify, Hierarchical Cluster

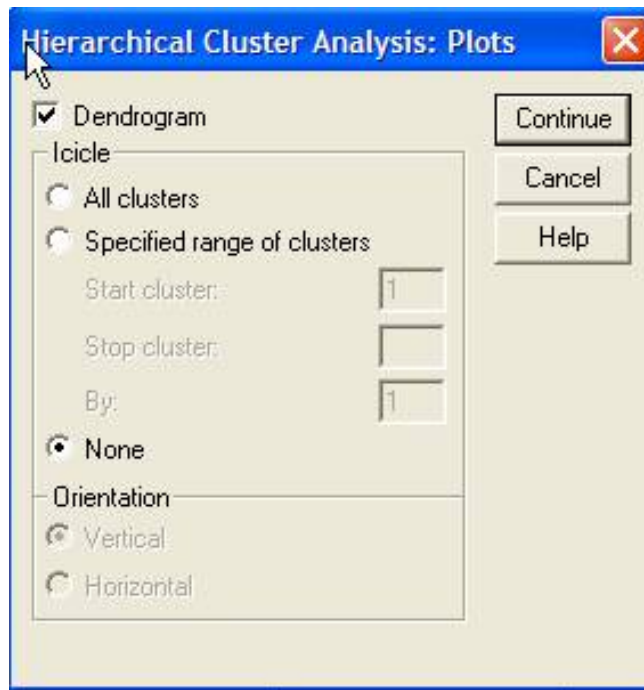

Εικόνα 6: Variables.

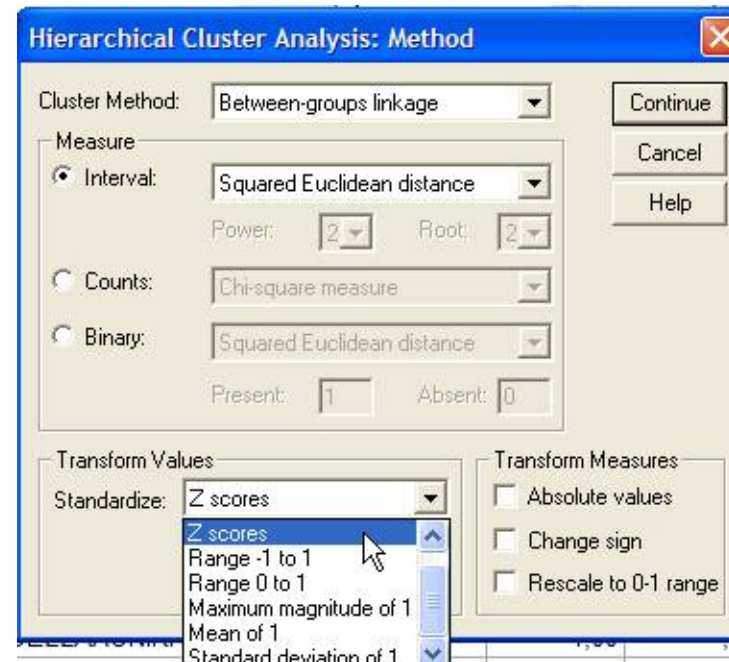

Επιλέγουμε

Εικόνα 7: Plots.

Εικόνα 8: Z-Scores.

Ομαδοποίηση των περιοχών

- Η ενεργοποίηση των επιλογών μας στα διαδοχικά παράθυρα θα μας δώσει ομαδοποίηση των περιοχών.
- Για κάθε ομάδα που θα προκύψει πρέπει να προχωρήσουμε στην ανάλυση σε παράγοντες (Factor analysis) για τους υποψηφίους.
- Η επιλογή των ομάδων περιοχών μπορεί να γίνει και μέσω της επιλογής save.

Η επιλογή save

Εικόνα 9: Save.

The screenshot shows the SPSS Hierarchical Cluster Analysis dialog box. The 'Variable(s):' list contains 'ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ ΓΑΒΡΙ', 'ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ ΣΩΚΡΑ', 'ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ ΧΡΥΣ', 'ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΑΓΓΕΛΑ', and 'ΡΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΥΔΓΓ'. The 'Label Cases by:' section is set to 'οργανισμός τοπικής κ'. The 'Display' section has 'Statistics' and 'Plots' checked. The 'Save...' button is highlighted. A sub-dialog box titled 'Hierarchical Cluster Analysis: Save New V...' is open, showing 'Cluster Membership' options: 'None', 'Single solution' (selected), and 'Range of solutions'. The 'Number of clusters' is set to 3. The 'Continue', 'Cancel', and 'Help' buttons are visible in the sub-dialog.

	n nb03	n nb04	n nb05
7	.03	.27	.06
5	.04	.22	.05
5	.03	.26	.06
5	.04	.25	.05
6	.03	.22	.05
8	.05	.24	.03
9	.04	.30	.05
5	.04	.28	.06
6	.06	.23	.05
6	.05	.22	.09
2	.02	.29	.03
2	.02	.29	.03
4	.04	.25	.02
6	.05	.20	.05

15	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	14ο Ε.Δ. ΑΠΟΥ
16	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	15ο Ε.Δ. ΑΓΙΩΝ
17	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	16ο Ε.Δ. ΑΓΙΩΝ
18	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	17ο Ε.Δ. ΑΓ.ΚΩ
19	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	18ο Ε.Δ. ΑΓΙΩΝ
20	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	19ο Ε.Δ. ΑΝΑΛΗ
21	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1ο Ε.Δ. ΑΓΙΑΣ
22	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	20ο Ε.Δ. ΑΝΑΛΗ
23	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	21ο Ε.Δ. ΑΝΑΛΗ
24	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	22ο Ε.Δ. ΑΧΕΙΡ
25	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	23ο Ε.Δ. ΓΡΗΓΟ

Αφού εξετάσουμε και επιλέξουμε πόσες ομάδες θέλουμε να σχηματίσουμε, ενεργοποιούμε ξανά την cluster με την επιπλέον επιλογή save-single solution- αριθμό από ομάδες 3 στο παράδειγμα.

Κατά ομάδα περιοχών

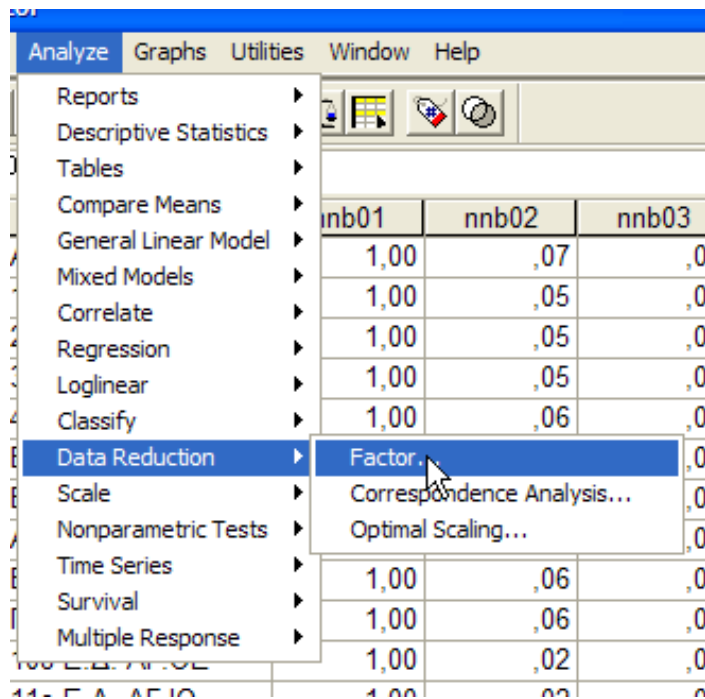
- Για κάθε ομάδα περιοχών χρησιμοποιούμε την factor και βγάζουμε σχετικά συμπεράσματα. Ότι ακολουθεί, αναφέρεται σε μια ομάδα περιοχών. Αν υπάρχουν περισσότερες πρέπει να επαναληφθεί τόσες φορές όσες και οι ομάδες που ορίζονται.

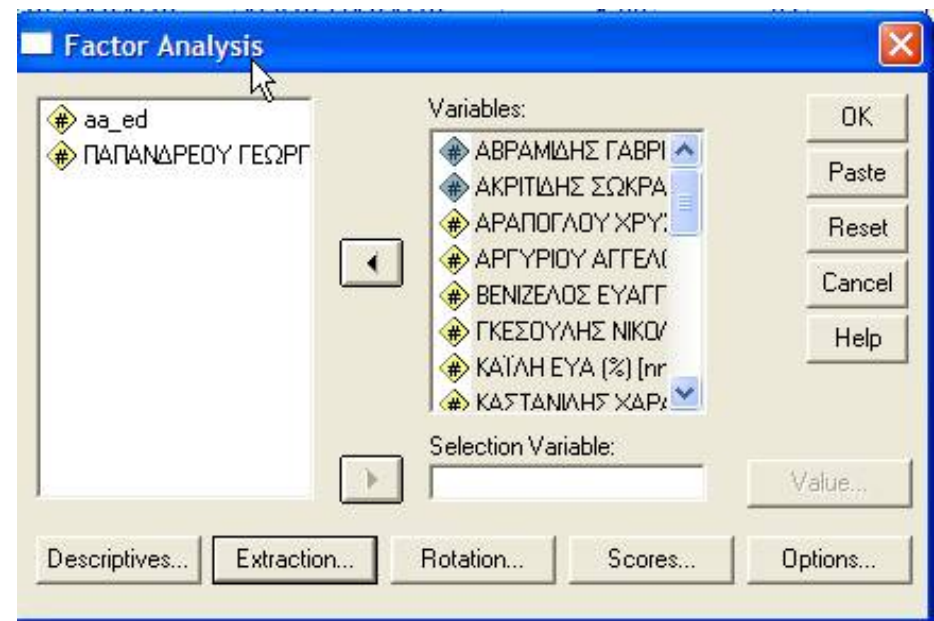

Η ανάλυση σε παράγοντες (factor analysis)

Εικόνα 10: Analyze, Data Reduction, Factor.

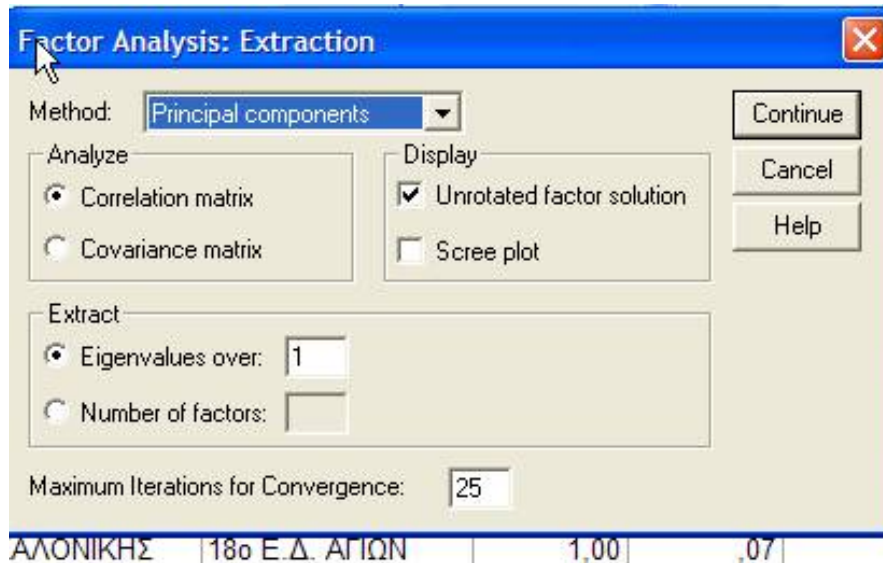

Εικόνα 11: Variables.

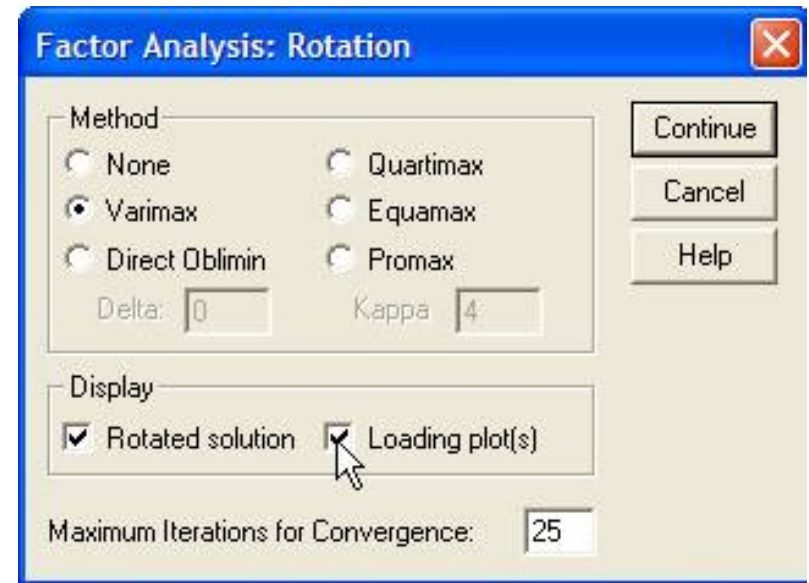

Factor analysis

Εικόνα 12: Extraction.

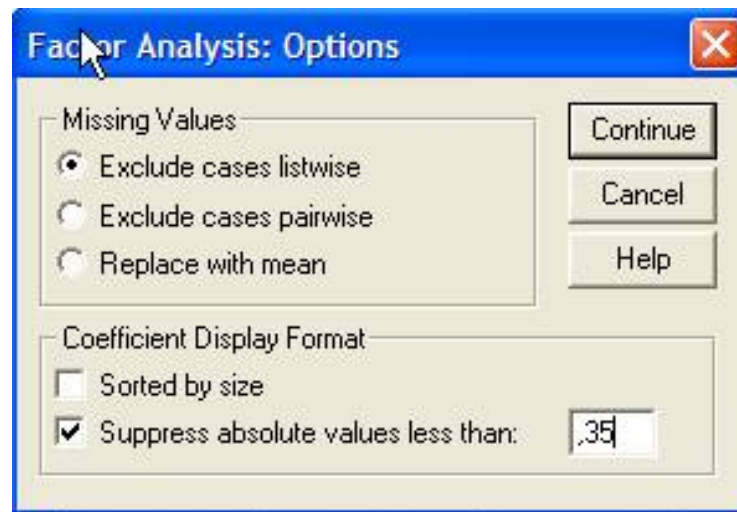
Εικόνα 13: Rotation.

Επιλογές στη FACTOR

- Προσέξτε: VARIMAX rotation.
- Προσέξτε: PRINCIPAL COMPONENTS.
- Προσέξτε στα OPTIONS να ορίσετε suppress absolute values less than 0,35.

Εικόνα 14: Options.

Μετά την επιλογή

- Στον πίνακα communalities προσέχουμε στη στήλη extraction να μην υπάρχουν συντελεστές μικρότεροι από .600. Αν υπάρχουν πρέπει να εξαιρέσουμε από την ανάλυση τις μεταβλητές και να κάνουμε την ανάλυση με τις υπόλοιπες.

Πίνακας 10: communalities.

Communalities		
	Initial	Extraction
ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ ΓΑΒΡΙΗΛ (%)	1,000	,897
ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ (%)	1,000	,815
ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ ΧΡΥΣΗ (%)	1,000	,879
ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΑΓΓΕΛΟΣ (%)	1,000	,838
ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ (%)	1,000	,780
ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (%)	1,000	,775
ΚΑΪΛΗ ΕΥΑ (%)	1,000	,777
ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (%)	1,000	,767
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ (%)	1,000	,782
ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (%)	1,000	,679
ΜΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (%)	1,000	,899
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (%)	1,000	,608
ΡΟΜΠΟΠΟΥΛΟΣ ΘΩΜΑΣ (%)	1,000	,721
ΣΑΜΠΑΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (%)	1,000	,893
ΣΚΑΡΑΦΙΓΚΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (%)	1,000	,769
ΤΟΠΑΡΛΑΚΗ ΜΑΡΑ (%)	1,000	,817
ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΑΚΗΣ (%)	1,000	,710
ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ (%)	1,000	,897

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Παράγοντες

- Στον πίνακα των παραγόντων προσέχουμε τη σημασία κάθε παράγοντα (προτελευταία στήλη). Προσοχή οι παράγοντες δεν είναι οι αρχικές μεταβλητές αλλά **καινούριες μεταβλητές** που είναι γραμμικοί συνδυασμοί των αρχικών μεταβλητών.

Πίνακας 11: Total.

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	4,858	26,987	26,987	4,858	26,987	26,987	3,748	20,823	20,823
2	3,598	19,988	46,974	3,598	19,988	46,974	3,186	17,701	38,523
3	2,045	11,363	58,337	2,045	11,363	58,337	2,597	14,428	52,951
4	1,467	8,149	66,486	1,467	8,149	66,486	1,893	10,516	63,467
5	1,226	6,814	73,299	1,226	6,814	73,299	1,503	8,350	71,817
6	1,109	6,164	79,463	1,109	6,164	79,463	1,376	7,646	79,463
7	,802	4,458	83,921						
8	,619	3,438	87,359						
9	,563	3,127	90,486						
10	,345	1,918	92,404						
11	,294	1,632	94,036						
12	,281	1,560	95,596						
13	,253	1,407	97,002						
14	,198	1,102	98,105						
15	,145	,807	98,912						
16	,077	,429	99,341						
17	,069	,385	99,726						
18	,049	,274	100,000						

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Η ερμηνεία των παραγόντων

- Κάθε παράγοντας είναι γραμμικός συνδυασμός αρχικών μεταβλητών.
- Οι συντελεστές σχέσης μεταβλητής παράγοντα που παρουσιάζονται στον πίνακα rotated component matrix δείχνουν ποιες από τις αρχικές μεταβλητές αποτελούν κάθε παράγοντα.

Οι παράγοντες

Πίνακας 12: Rotated Component Matrix.

Rotated Component Matrix ^a						
	Component					
	1	2	3	4	5	6
ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ ΓΑΒΡΙΗΛ (%)	,692	,450				
ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ (%)	,785					
ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ ΧΡΥΣΗ (%)			-,769			
ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΑΓΓΕΛΟΣ (%)	,570		,479	,358		
ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ (%)			,825			
ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (%)			-,695		-,433	
ΚΑΪΛΗ ΕΥΑ (%)				,852		
ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (%)		-,739				
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ (%)		-,471			,406	,552
ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (%)		,745				
ΜΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (%)	-,859					
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (%)	,705					
ΡΟΜΠΟΠΟΥΛΟΣ ΘΩΜΑΣ (%)		,667	-,396			
ΣΑΜΠΑΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (%)		,901				
ΣΚΑΡΑΦΙΓΚΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (%)						-,836
ΤΟΠΑΡΛΑΚΗ ΜΑΡΑ (%)		-,409		,746		
ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΑΚΗΣ (%)					,784	
ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ (%)	-,839					

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.
 a. Rotation converged in 7 iterations.

Ερμηνεία των παραγόντων

- Προσέχουμε θετικούς και αρνητικούς συντελεστές, χωρίζουν σε δύο αντίθετους πόλους τις μεταβλητές που συμμετέχουν π.χ. στον πρώτο έχουμε:
- (Μυλόπουλος, Χαλβατζής) στα –
- (Αβραμίδης, Ακριτίδης, Αργυρίου, Παπαδόπουλος) στα +
- Η αντίθεση αυτή περιγράφεται με βάση τα **πολιτικά χαρακτηριστικά** των υποψηφίων.

Ερμηνεία

- Όσο μεγαλύτερος κατά απόλυτο τιμή είναι ο συντελεστής, τόσο σημαντικότερη για τον άξονα αυτό είναι η μεταβλητή.
- Από το σύνολο των μεταβλητών προκύπτει το όνομα (η «**φυσική**» σημασία) του άξονα. (π.χ. ο πρώτος περιγράφει τους υποψηφίους που πήραν χαμηλό ποσοστό σταυρών).

Ανάλυση για τα κόμματα

- Ανάλυση (παραγοντική ανάλυση αντιστοιχιών) για ανάδειξη των αξόνων πολιτικού ανταγωνισμού κατά τις εκλογές.
- Επιλογή της μονάδας ανάλυσης (Εκλογικό διαμέρισμα; Δημοτικό διαμέρισμα; ΟΤΑ; Επαρχία; Εκλογική περιφέρεια; Διοικητική περιφέρεια;).

Παράδειγμα 56 ΕΠ και 7 κόμματα

- Ανάλυση σε άξονες (νέες μεταβλητές)
- Προσέχουμε:
- 1. Ποσοστό μεταβλητότητας σε κάθε άξονα (Proportion of inertia). Πρώτος άξονας έχει 57%, ο δεύτερος έχει 26%, ο τρίτος 10%. Άρα πρέπει να υπολογίσουμε και τους τρεις στην ανάλυση μας. Αν υπολογίσουμε τους δύο πρώτους θα «εξηγήσουμε» το 83%.

Ανά άξονα

Μας ενδιαφέρουν:

- Οι συντεταγμένες.
- Το ποσοστό συμμετοχής κάθε σημείου.
- Ο άξονας δημιουργείται από τα σημεία που συμμετέχουν σε αυτόν. Συντεταγμένες με αντίθετα πρόσημα δηλώνουν αντιθέσεις μεταξύ σημείων.

1ος Άξονας

Πίνακας 13: 1^{ος} Άξονας.

Κόμμα	Συντ	Συμ
ΠΑΣΟΚ	-.100	.030
ΝΔ	-.182	.110
ΚΚΕ	.983	.417
ΣΥΝ	1.062	.269
ΔΗΚΚΙ	.731	.070
ΛΑΟΣ	.808	.105
άλλο	.848	.000

Πρώτος άξονας

- Το ερώτημα της διακυβέρνησης (ηγεμονίας).
- Δημιουργείται από την αντίθεση μικρών-μεγάλων κομμάτων.
- Σημαντικότερο είναι το ΚΚΕ.

2ος Άξονας

Πίνακας 14: 2^{ος} Άξονας.

Κόμμα	Συντ	Συμ
ΠΑΣΟΚ	.324	.461
ΝΔ	-.261	.335
ΚΚΕ	.078	.004
ΣΥΝ	.139	.007
ΔΗΚΚΙ	-.144	.004
ΛΑΟΣ	-.894	.190
άλλο	-.064	.000

Δεύτερος άξονας

- Ιδεολογικοί όροι (Δεξιά- Αριστερά).
- Δημιουργείται από την αντίθεση.
- ΠΑΣΟΚ – ΝΔ, ΛΑΟΣ.
- Σημαντικότερα είναι ΠΑΣΟΚ, ΝΔ.

3ος Άξονας

Πίνακας 15: 3^{ος} Άξονας.

Κόμμα	Συντ	Συμ
ΠΑΣΟΚ	-.080	.046
ΝΔ	.074	.044
ΚΚΕ	.662	.458
ΣΥΝ	-.437	.111
ΔΗΚΚΙ	-.373	.044
ΛΑΟΣ	-.877	.298
άλλο	-.208	.000

Τρίτος άξονας

- **Οργανωτικά χαρακτηριστικά.**
- Δημιουργείται από την αντίθεση.
- ΚΚΕ – ΣΥΝ, ΔΗΚΚΙ, ΛΑΟΣ.
- Σημαντικότερα είναι ΚΚΕ, ΛΑΟΣ.

Οι εκλογικές περιφέρειες

- Με τον ίδιο τρόπο τοποθετούνται στις αντιθέσεις αυτές και οι εκλογικές περιφέρειες (με βάση τις συντεταγμένες κατά άξονα).
- Θέλει ιδιαίτερη προσοχή η ερμηνεία. Πρόκειται για μια ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ μέθοδο που δίνει ΕΝΑΥΣΜΑ για ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ μεθόδους επεξεργασίας των δεδομένων μας.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (1/2)

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:
- Σχεδιάγραμμα 1-5: η τριγωνική σχέση του εκλογικού ανταγωνισμού.
- Εικόνα 1-4: Εντολές στο SPSS.
- Εικόνα 5-12: Εντολές στο SPSS.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (2/2)

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:
- Πίνακες
- Πίνακας 1-3: Ερωτήσεις για τα πρόσωπα.
- Πίνακας 4-9: Παραδείγματα.
- Πίνακας 10-12: Output αποτελέσματα.
- Πίνακας 13-15: Οι άξονες.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεόδωρος Χατζηπαντελής. «Θέματα Εφαρμοσμένης Πολιτικής Ανάλυσης. Κόμματα, Πρόσωπα, Θέματα». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS317/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Σωτήρογλου Μαρίνα
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

